

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 514)

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Ayrıcalıklar ve Bağışlıklıklar Ek Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışışleri Komisyonları Raporları (1/686)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-86/2370

16.5.2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınza arzı Bakanlar Kurulunca 17.4.2000 tarihinde kararlaştırılan “Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Ayrıcalıklar ve Bağışlıklıklar Ek Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

GEREKÇE

Ülkemizin öncülüğünde 1992 yılında kurulan, İstanbul’da kâin Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ), 5 Haziran 1998 tarihinde Yalta’da imzalanan KEİ Şartı’nın üye ülkelerce onaylanmasını müteakip yürürlüğe girmesi ile birlikte tam teşekküllü uluslararası bir örgüt niteliğini kazanmıştır.

KEİ Şartı’nın onaylanması 23 Haziran 1999 tarihli ve 4392 sayılı Kanunla uygun bulunmuş-tur. Bakanlar Kurulu tarafından 21.7.1999 tarihli ve 99/13159 sayılı Kararla onaylanmıştır. Şartın 28 inci maddesinde KEİ yetkililerinin ve üye ülkeler temsilcilerinin, üye ülkelerin topraklarında BM Genel Kurulu tarafından 13 Şubat 1946 tarihinde kabul edilen “BM Ayrıcalıklar ve Bağışlıklıklar Sözleşmesi”nde tanımlanan ayrıcalık ve bağışlıklıklardan faydalanacakları kayıtlıdır. Aynı mad-denin üçüncü paragrafında ise üye ülkelerin KEİ Örgütü ve KEİ Sekretaryası personelinin ayrıca-lık ve bağışlıklıkları hakkında bir Ek Protokol yapacakları ayrıca hükme bağlanmıştır.

Anılan hüküm çerçevesinde hazırlanan KEİ Örgütü Ayrıcalıklar ve Bağışlıklıklar Ek Protokolü 30 Nisan 1999 tarihinde Tiflis’te yapılan KEİ Dışışleri Bakanları Konseyi sırasında imzalanmıştır.

Ek Protokol’de KEİ’ye ait malvarlığı, arşiv, yayın ve haberleşmeye ilişkin bağışlıklıklar ile üye ülke temsilcilerinin ve Sekretarya personelinin görevli olarak üye ülkelerin topraklarına gidiş ve dö-nüşlerinde ve görevlerini yaparken tâbi olacakları hukukî statü belirlenmektedir. Ek Protokol’de KEİ’nin ilke ve amaçları doğrultusundaki faaliyetlerin bağımsız bir şekilde yerine getirilebilmesi için tanınan ayrıcalık ve bağışlıklıkların kötüye kullanılmasını önlemek üzere tedbirler de öngörülmüştür.

Ek Protokol dokuz imzacı ülkenin onay belgesini sundukları tarihten sonraki ayın ilk günü yürürlüğe girecektir. Ancak onaylayan ülke bakımından onay belgesinin sunulduğu tarihten itibaren yürürlüğe girmiş sayılacaktır.

KEİ Sekretaryasının İstanbul’da yerleşik olması nedeniyle Ek Protokol’ün yürürlüğe girmesi ülkemiz açısından özel bir önem taşımaktadır.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

9.6.2000

Esas No. : 1/686

Karar No. : 117

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 16.5.2000 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 22.5.2000 tarihinde esas komisyon olarak Dışişleri Komisyonuna, tali komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen “Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Ayrıcalıklar ve Bağışlıklıklar Ek Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı”, Komisyonumuzun 8.6.2000 tarihinde yaptığı 54 üncü birleşiminde Hükümeti temsilen Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu ile Dışişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşarlığı temsilcilerinin katılımıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi; KEİ 5 Haziran 1998 tarihinde Karadeniz Ekonomik İşbirliğinin Kuruluş Şartının üye ülkelerce imzalanmasıyla tam teşekküllü uluslararası bir örgüt niteliğini kazanmıştır. KEİ Örgütü Şartında, KEİ yetkililerinin ve üye ülke temsilcilerinin Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilen “Birleşmiş Milletler Ayrıcalıklar ve Bağışlıklıklar Sözleşmesinde” tanımlanan ayrıcalık ve bağışlıklıklar çerçevesinde, üye ülkelerin topraklarında, KEİ ilkeleri ve amaçları doğrultusunda görevlerini bağımsız olarak yerine getirebilmeleri için gerekli düzenlemelerin yapılması hükmüne bağlanmıştır. Bu hüküm çerçevesinde, 30 Nisan 1999 tarihinde KEİ Örgütü Ayrıcalıklar ve Bağışlıklıklar Ek Protokolü imzalanmıştır. KEİ Sekreteryasının İstanbul’da yerleşik olması nedeniyle Türkiye tarafından da imzalanan bu Protokolün TBMM’nce onaylanarak yürürlüğe girmesi ülkemiz açısından özel bir önem taşımaktadır.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde; KEİ’ye ait mal varlığı, arşiv, yayın ve haberleşmeye ilişkin bağışlıklıklar ile üye ülke temsilcilerinin ve KEİ Örgütü Sekreteryaya personelinin görevli olarak üye ülkelerin topraklarına gidiş ve dönüşlerinde ve görevlerini yaparken tâbi olacakları hukukî statünün belirlenmesi ve KEİ’nin ilke ve amaçları doğrultusundaki faaliyetlerin bağımsız bir şekilde yerine getirilmesi için tanınan bu ayrıcalık ve bağışlıklıkların kötüye kullanılmasını önlemeye yönelik tedbirleri kapsayan “Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Ayrıcalıklar ve Bağışlıklıklar Ek Protokolünün” onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı anlaşılmaktadır.

Tasarının geneli üzerinde yapılan müzakereleri müteakip Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiş ve Tasarının 1 inci maddesi ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 2 ve 3 üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Dışişleri Komisyonuna sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Metin Şahin</i>	<i>Mehmet Hanifi Tiryaki</i>
Antalya	Gaziantep
Sözcü	Kâtip
<i>Nihat Gökbulut</i>	<i>Cafer Tufan Yazıcıoğlu</i>
Kırıkkale	Bartın

Üye
Sait Açba
Afyon
(İmzada bulunamadı)
Üye
Gaffar Yakın
Afyon
Üye
Cengiz Aydoğan
Antalya
Üye
Zeki Ergezen
Bitlis
Üye
Oğuz Tezmen
Bursa
(İmzada bulunamadı)
Üye
Mücahit Himoğlu
Erzurum
Üye
Mehmet Döner
Hatay
Üye
Ali Er
İçel
Üye
Aydın Ayaydın
İstanbul
Üye
Nesrin Nas
İstanbul

Üye
Abdülkadir Akcan
Afyon
Üye
Hikmet Uluğbay
Ankara
(İmzada bulunamadı)
Üye
Ali Uzunurmak
Aydın
Üye
M. Altan Karapaşaoğlu
Bursa
(İmzada bulunamadı)
Üye
Süleyman Coşkun
Burdur
Üye
Aslan Polat
Erzurum
(İmzada bulunamadı)
Üye
Ramazan Gül
Isparta
Üye
Celal Adan
İstanbul
(İmzada bulunamadı)
Üye
Ali Coşkun
İstanbul
(İmzada bulunamadı)
Üye
Masum Türker
İstanbul

Üye	Üye
<i>Hasan Metin</i>	<i>İlhami Yılmaz</i>
İzmir	Karabük
Üye	Üye
<i>Zeki Ünal</i>	<i>Necdet Tekin</i>
Karaman	Kırklareli
Üye	Üye
<i>Ali Gebeş</i>	<i>Süleyman Çelebi</i>
Konya	Mardin
Üye	Üye
<i>Cevat Ayhan</i>	<i>Ş. Ramis Savaş</i>
Sakarya	Sakarya
Üye	Üye
<i>Kemal Kabataş</i>	<i>Lütfi Ceylan</i>
Samsun	Tokat
Üye	
<i>Hasan Özgöbek</i>	
Uşak	

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

Esas No. : 11686

Karar No. : 165

16.6.2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Ayrıcalıklar ve Bağışıklıklar Ek Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 14 Haziran 2000 tarihli 38 inci birleşiminde Dışişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

KEİ'ye ait malvarlığı, arşiv, yayın ve haberleşmeye ilişkin bağışıklıklar ile üye ülke temsilcilerinin ve Sekretarya personelinin görevlerini yaparken tâbi olacakları hukukî statüyü belirleyen Ek Protokol Komisyonumuzca benimsenmiş ve Tasarı kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurul'un onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Kâmrân İnan</i>	<i>B. Suat Çağlayan</i>	<i>Mehmet Kaya</i>
Van	İzmir	Kahramanmaraş
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mehmet Ali Bilici</i>	<i>Müjdat Kayayerli</i>	<i>Nesrin Ünal</i>
Adana	Afyon	Antalya
Üye	Üye	Üye
<i>Teoman Özalp</i>	<i>Hasan Erçelebi</i>	<i>Mahmut Erdir</i>
Bursa	Denizli	Eskişehir
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Yaman</i>	<i>Ayfer Yılmaz</i>	<i>Azmi Ateş</i>
Giresun	İçel	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>İrfan Gündüz</i>	<i>Hüseyin Kansu</i>	<i>Necdet Saruhan</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Osman Yumakoğulları</i>	<i>Rahmi Sezgin</i>	<i>Süha Tanık</i>
İstanbul	İzmir	İzmir
Üye	Üye	
<i>Basri Coşkun</i>	<i>Bülent Arınç</i>	
Malatya	Manisa	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ
ÖRGÜTÜ AYRICALIKLAR VE BAĞIŞIK-
LIKLIK EK PROTOKOLÜNÜN ONAY-
LANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1. - 30 Nisan 1999 tarihinde Tif-
lis'te imzalanan "Karadeniz Ekonomik İşbirliği
Örgütü Ayrıcalıklar ve Bağışıklıklar Ek Proto-
kolu"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde
yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Ba-
kanlar Kurulu yürütür.

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

**KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ
ÖRGÜTÜ AYRICALIKLAR VE BAĞIŞIK-
LIKLIK EK PROTOKOLÜNÜN ONAY-
LANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1. - Tasarının 1 inci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Bülent Ecevit

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

D. Bahçeli

Devlet Bakanı V.

Prof. Dr. N. Çağan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. S. Gürel

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

H. Gemici

Devlet Bakanı

F. Ünlü

Adalet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Dışişleri Bakanı

İ. Cem

Bayındırlık ve İskân Bak.

K. Aydın

Tarım ve Köyişleri Bak.

Prof. Dr. H. Y. Gökalp

Kültür Bakanı

M. İ. Talay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. T. Toskay

Devlet Bakanı

S. Somuncuoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Üşenmez

Devlet Bakanı

Prof. Dr. A. Çay

Millî Savunma Bakanı

S. Çakmakoğlu

Maliye Bakanı

S. Oral

Sağlık Bakanı V.

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Çalışma ve Sos. Güt. Bak.

Y. Okuyan

Turizm Bakanı

E. Mumcu

Çevre Bakanı

F. Aytekin

En. ve Tab. Kay. Bak. Baş. Yrd.

M. C. Ersümer

Devlet Bakanı

M. Keçeciler

Devlet Bakanı

Y. Yalova

Devlet Bakanı

R. K. Yücelen

Devlet Bakanı

E. S. Gaydalı

Devlet Bakanı

M. A. İrtemçelik

İçişleri Bakanı

S. Tantan

Millî Eğitim Bakanı

M. Bostancıoğlu

Ulaştırma Bakanı

Prof. Dr. E. Öksüz

Sanayi ve Ticaret. Bak.

A. K. Tanrıku

Orman Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan

KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ AYRICALIKLAR VE BAĞIŞIKLIKLAR EK PROTOKOLÜ

Karadeniz Ekonomik İşbirliğinin kurucu üyeleri-Arnautluk Cumhuriyeti, Ermenistan Cumhuriyeti, Azerbaycan Cumhuriyeti, Bulgaristan Cumhuriyeti, Gürcistan, Yunanistan, Moldova Cumhuriyeti, Romanya, Rusya Federasyonu, Türkiye Cumhuriyeti ve Ukrayna;

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartının 1 inci maddesinde, kurucu üyelerin Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütünü kurmaları öngörüldüğü cihetle;

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Şartının 28 inci maddesinde, Üyelerin, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütünün Ayrıcalıklar ve Bağışıklıklara ilişkin bir Ek Protokol imzalamaları öngörüldüğü cihetle;

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartının 28 inci maddesinde, KEİ'nin, KEİ yetkililerinin ve üye ülkeler temsilcilerinin, Üye Ülkelerin topraklarında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 13 Şubat 1946 tarihinde kabul edilen "Birleşmiş Milletler Ayrıcalıklar ve Bağışıklıklar Sözleşmesi"nde tanımlanan ayrıcalık ve bağışıklıklardan faydalanacakları ve söz konusu ayrıcalık ve bağışıklıkların KEİ ilkeleri ve amaçları uyarınca görevlerini bağımsız olarak yerine getirebilmeleri için gerekli olduğu belirtildiği cihetle;

aşağıdakileri kararlaştırmışlardır:

BÖLÜM I

Tanımlar

Madde 1

Bu Protokolün amaçları için:

a) "Şart", Yalta'da 5 Haziran 1998 tarihinde imzalanan Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartı anlamını taşımaktadır.

b) "KEİ", Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü anlamını taşımaktadır.

c) "Üye ülkeler", şarta ve bu Protokole taraf olan ülkeler anlamını taşımaktadır.

d) "Konsey", KEİ Üye Ülkeleri Dışişleri Bakanları Konseyi anlamını taşımaktadır.

e) "Üye Ülkelerin Temsilcileri", KEİ ve organlarının çalışmalarına katılan tüm temsilciler, alternatif temsilciler, danışmanlar, teknik uzmanlar ve ulusal heyetlerin sekreterleri anlamını taşımaktadır.

f) "KEİUDS", KEİ Uluslararası Daimi Sekreteryası anlamını taşımaktadır.

g) "Genel Sekreter", KEİUDS'un Genel Sekreteri anlamını taşımaktadır.

h) "KEİUDS Kadrosu", KEİUDS Yönetim Kadrosu, Profesyonel Kadro ve Destek Kadrosu anlamını taşımaktadır.

ı) "KEİ Mal Varlığı", KEİ tarafından yürütülmekte olan resmî görevler çerçevesinde, fonlar ve diğer mal varlıkları da dahil olmak üzere, KEİ'ne ait olan, sahip olduğu ve/veya denetimi altında tuttuğu tüm mal varlığı anlamını taşımaktadır.

j) "KEİ Bina ve Müştemilatı", Mülkiyetin kime ait olduğuna bakılmaksızın, sadece KEİ amaçları için kullanılan tüm binaları ve binaların çevresindeki alanı içermektedir.

k) "Arşivler", kayıtlar, yazışmalar, belgeler, muhasebe kayıtları ve tüm malî belgeler, el yazıları, hareketli ve hareketsiz resimler ve filmler, ses kayıtları, bilgisayar programları, yazılı malzeme, video bantları veya diskleri, KEİ'ye ait veya KEİ tarafından muhafaza edilen verileri içeren disketler veya bantlar anlamını taşımaktadır.

BÖLÜM II

Protokolün Uygulanması

Madde 2

Bu Protokolün uygulanması için Genel Sekreter Dönem Başkanının yetkisi altında ve/veya Konseyin onayı ile hareket eder.

Madde 3

Genel Sekreter, işbu Protokolde sayılan ayrıcalıklar, bağımsızlıklar, muafiyetler ve kolaylıklar ile bağlantılı olarak herhangi bir kötüye kullanmanın önlenmesi, polis yönetmeliklerine uyulmasının sağlanması, adaletin gerektiği şekilde yerine getirilmesi için Üye Ülkelerin yetkili makamlarıyla her zaman işbirliği yapacaktır.

BÖLÜM III

Mülkiyet

Madde 4

KEİ, mülkiyeti ve mal varlığı, nerede yerleşik olursa olsun ve mülkiyeti kime ait olursa olsun her tür yasal işlemde, özel durumlarda Konseyin aldığı bir kararla, bağımsızlığın kaldırılması yetkisini vermesi dışında, bağımsızlığa sahip olacaktır. Ancak, bağımsızlığın kaldırılmasının mal varlığına el koymaya veya mal varlığı ile ilgili önlemler alınmasına yol açmayacağı zımnen kabul edilmiştir.

Madde 5

KEİ binası ve müştemilatı dokunulmazlığa sahip olacaktır. Mülkiyeti ve mal varlığı, nerede yerleşik olursa olsun ve sahibi kim olursa olsun arama, mükellefiyete tabi tutma, haciz, istimlak veya yürütmeye ilişkin, idarî, yasal ve yasamaya ilişkin diğer her türlü müdahalelerden muaf olacaktır.

Madde 6

KEİ arşivleri ve KEİ'ne ait olan veya muhafaza edilen genel olarak tüm belgeler nereden bulunurlarsa bulunsunlar dokunulmazlığı haiz olacaktır.

Madde 7

KEİ bayrağı ve amblemi KEİ binası ve müştemilatı içerisinde ve resmî amaçlar için kullanıldığında ulaşım araçları üzerinde bulunacaktır. Üye ülkelerin bayrakları KEİ binası ve müştemilatı içerisinde sergileneyecektir.

Madde 8

Her türlü malî kontrol, yönetmelik ve moratoryum tarafından kısıtlanmamak kaydıyla:

- KEİ, kendi amaç ve işlevlerine yönelik fonlar, altın veya her tür döviz bulundurabilir, her çeşit para biriminde banka hesapları açabilir ve işletebilir;
- KEİ, fonlarını bir ülkeden diğerine veya aynı ülke içerisinde transfer edebilir veya fonları istediği diğer bir para birimine çevirebilir.

Madde 9

KEİ, mal varlığı, geliri ve diğer mülkiyeti aşağıdakilerden muaf tutulacaktır:

- Her tür doğrudan vergi; ancak, KEİ, kamu yararına yapılan hizmetlerden alınan ücretlerden yüksek olmayan oranlar, vergiler ve aidatlardan muafiyet talep edemeyecektir.
- Depolama ücretleri, bu amaçla belirlenmiş mahaller dışında gümrükten çekme işlemleri ve gümrük yetkililerinin resmî çalışma saatleri dışında yapılan işlemler haricinde, KEİ'nin resmî kul-

lanımı için ithal veya ihraç ettiği mallara ait her tür gümrük harçları ve ilave malî yükümlülükler, yasaklamalar ve kısıtlamalar. İlgili Üye Ülke ile üzerinde anlaşmaya varılan koşullar dışında, muafiyet çerçevesinde ithal edilen ürünler ithal edildikleri ülke içerisinde satılamayacaktır.

c) Depolama ücretleri, belirlenmiş mahaller dışında gümrükten çekme işlemleri, gümrük yetkililerinin resmî çalışma saatleri dışında yapılan işlemler haricinde, KEİ'nin yayınları için her tür gümrük harçları, yasaklamalar ve kısıtlamalar.

Madde 10

KEİ, genel kural olarak, taşınır ve taşınmaz malların satışı nedeniyle ortaya çıkacak istihlak vergisi ve satış bedelinin bir bölümünü oluşturan vergiden muafiyet talep etmeyecektir, ancak KEİ, daha önce bu tür vergilere tabi olmuş veya tabi olabilecek mülklerin resmî kullanımı için önemli alımlar yaparken, üye Ülkeler, mümkün olduğunda, söz konusu harç veya vergilerin geri ödenmesi veya telafi edilmesi için gerekli idari düzenlemeyi yapacaklardır.

BÖLÜM IV

KEİ Haberleşmesi ve Yayınları

Madde 11

KEİ, her Üye Ülkenin topraklarında, resmî haberleşmesi için, o ülkenin diğer ülkelerin diplomatik temsilciliklerine uygulanandan daha az olmamak kaydıyla bir uygulamaya tabi olacaktır.

KEİ'nin resmî yazışmaları ve diğer resmî haberleşmesine sansür uygulanmayacaktır.

KEİ'nin yayınları, hareketli veya hareketli olmayan resimleri, filmleri ve ses kayıtlarına sansür uygulanmayacaktır.

BÖLÜM V

Üye Ülkelerin Temsilcileri

Madde 12

Üye Ülkelerin temsilcileri, KEİ toplantılarına gidiş ve dönüşlerindeki seyahatlerinde ve görevlerini yaparken aşağıdaki bağışıklık ve ayrıcalıklara sahip olacaklardır:

a) Tutuklanma veya gözaltına alınma ve şahsi valizlerine el konulmasından bağışıklık ve sözlü veya yazılı ifadeler nedeniyle ve temsilci olarak gerçekleştirdikleri tüm faaliyetlerde, her tür yasal uygulamadan muaf olacaklardır;

b) Kendilerinde mevcut, verileri içeren bilgisayar programları, video bantlar ve disketler de dahil olmak üzere tüm kâğıt ve belgelerin dokunulmazlığı;

c) Şifre kullanma ve mühürlü çanta içinde veya kurye aracılığı ile evrak veya yazışma alabilme hakkı;

d) Kendileri, eşleri ve bakmakla yükümlü oldukları akrabalarının göçmenlere ilişkin kısıtlamalardan, yabancılara ilişkin kayıtlardan, ziyaret etmekte veya görevlerini yerine getirmek üzere geçmekte oldukları ülkede millî hizmet yükümlülüklerinden muaf tutulmaları;

e) Benzer düzeydeki diplomatik temsilcilik mensuplarına tanınan para ve döviz kısıtlamaları ile aynı uygulamaya tabi olmak;

f) Benzer düzeydeki diplomatik temsilcilik mensuplarına tanınan şahsi eşyaya ilişkin bağışıklık ve kolaylıklar;

Yukarıda maruz bağışıklık ve ayrıcalıklara ek olarak, diplomatik kimliğe sahip olan Üye Ülkelerin temsilcileri, eşleri ve bakmakla yükümlü oldukları akrabaları, 18 Nisan 1961 tarihinde imza-

lanan Diplomatik İlişkiler konusundaki Viyana Sözleşmesinde diplomatik ajanlara tanınan bağışıklık ve ayrıcalıklara sahip olacaktır.

Madde 13

Üye ülkelerin temsilcilerine konuşma özgürlüğü ve görevlerini yerine getirmeleri sırasında bağımsız hareket edebilmelerini sağlamak amacıyla, görevlerini yerine getirirken söyledikleri veya yazdıkları ifadeler ve yaptıkları tüm işlemlerde hukukî bağışıklık, ilgili kişiler söz konusu görevlerini sürdürmüyor olsalar dahi devam edecektir.

Madde 14

Bağışıklık ve ayrıcalıklar üye ülke temsilcilerine şahısların kendi şahsi çıkarları için değil KEİ ile ilgili görevlerini yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla verilmektedir. Dolayısıyla, bir üye ülkenin kendi temsilcisinin faydalandığı bağışıklıkları hukuk ile bağdaşmadığı ve adaletin yerine getirilmesine engel teşkil ettiği görüşünde olması halinde, herhangi bir durumda, verilen bağışıklığı kaldırma hakkı ve görevi bulunmaktadır.

Madde 15

12, 13 ve 14 üncü maddelerde yer alan hükümler temsilci ve temsil ettiği devlet arasında uygulanamaz.

VI. BÖLÜM

Daimi Uluslararası Sekreteryaya Görevlileri

Madde 16

KEİUDS görevlileri;

a) Kendi yetki sınırları içinde ve resmî görevleri çerçevesinde yaptıkları tüm eylemlerden, sözlü veya yazılı ifadelerden dolayı yargı kapsamından muaf olacaklardır.

b) KEİ tarafından kendilerine ödenen maaş ve ek ödemeler üzerinden alınan vergilerden muaf olacaklardır.

c) Eşleri ve bakmakla yükümlü oldukları akrabaları ile birlikte göçmenlikle ilgili kısıtlamalardan ve yabancılara uygulanan kayıt işlemlerinden muaf olacaklardır.

d) Kambiyo işlemleri konusunda benzer düzeydeki diplomatik temsilciliklerin mensuplarına tanınan ayrıcalıklardan yararlanacaklardır.

e) Eşleri ve bakmakla yükümlü oldukları akrabaları ile birlikte uluslararası kriz dönemlerinde benzer düzeydeki diplomatik temsilciliklerin mensuplarına tanınan kendi vatanına iade edilme kolaylıklarına sahip olacaklardır.

f) Evsahibi ülkenin kanun ve yönetmeliklerine uygun olarak, ülkede ilk göreve başladıklarında bir motorlu araç da dahil olmak üzere gümrüksüz mobilya ve malzemeyi ithal etmek ve KEİUDS'ndaki görev sürelerinin bitiminde gümrüksüz olarak ihraç etmek hakları olacaktır. Ancak, bu tür kanun ve yönetmeliklere uygun olarak, bu alt-paragrafta muafiyet verilen ürünler başkalarına devredilemez, kiralanamaz ve borç verilemez, sürekli veya geçici olarak satılamaz.

Madde 17

16 ncı Madde'de kaydedilen bağışıklık ve ayrıcalıklara ek olarak, Genel Sekreter ve Yardımcıları kendileri, eşleri ve bakmakla yükümlü oldukları akrabaları 18 Nisan 1961 tarihinde imzalanan Diplomatik İlişkiler konusundaki Viyana Sözleşmesindeki ayrıcalık ve bağışıklıklar, muafiyet ve imkânlara sahip olacaktır.

Madde 18

Evsahibi ülkenin vatandaşları olan veya evsahibi ülkede sürekli ikamet eden KEİUDS çalışanları, sadece görevlerini yerine getirirken yaptıkları resmî eylemler için yargı kapsamından muaf tutulacak ve dokunulmazlığa sahip olacaktır.

Madde 19

KEİ görevlilerine tanınan ayrıcalık ve bağıışıklıklar, kişilerin şahsî çıkarları için değil KEİ'nin çıkarları için tanınmaktadır.

Konsej, Genel Sekreter tarafından sağlanan bilgiler muvacehesinde, bağıışıklığın adaletin yerine gelmesini engellediği görüşünde olduğu her durumda, KEİ'nin çıkarlarına hanel getirmeksizin, Yönetim Kadrosu veya Profesyonel kadronun herhangi bir mensubunun bağıışıklığını kaldırma hakkı ve görevini haiz olacaktır.

Genel Sekreter, bağıışıklığın, adaletin yerine gelmesini engellediği görüşünde olduğu her durumda, KEİ'nin çıkarlarına hanel getirmeksizin, Destek kadrosunun herhangi bir mensubunun bağıışıklığını kaldırma hakkı ve görevini haiz olacaktır.

Madde 20

Bu bölümün gerektiği şekilde uygulanmasını teminen, Genel Sekreter, KEİUDS görevlilerinin isimlerini ve görevlerini havi bir liste hazırlayarak Üye Ülkelere dağıtacaktır.

BÖLÜM VII

Anlaşmazlıkların Çözümü

Madde 21

Bu Protokolün yorumlanması veya uygulanmasında Üye Ülkeler veya Üye Ülkeler ile KEİ arasında ortaya çıkan tüm anlaşmazlıklarda danışmalara başvurulacak ve hiçbir uzlaşmaya varılmadığı takdirde, ilgili taraflar, değerlendirme yapılabilmesini ve gerekli işlemlerin yerine getirilebilmesini teminen anlaşmazlığı Konseye sunacaklardır.

BÖLÜM VIII

Nihai Maddeler

Madde 22

Bu Protokol tüm KEİ Kurucu Üyelerinin imzasına açık olacaktır.

Bu Protokol onaylamaya, kabul veya tasdike tabidir.

Bu Protokol Şarta üye tüm ülkelerin katılımına açık olacaktır.

Onay, kabul, tasdik veya katılıma ilişkin belgeler Depozitöre tevdi edilecektir.

Madde 23

Bu Protokole hiçbir çekince getirilemez.

Madde 24

Bu Protokol dokuz imzacı ülkenin onay, kabul veya tasdik belgelerini tevdi ettikleri tarihten sonraki ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

Bu Protokol, Protokolü onaylayan, kabul veya tasdik eden veya katılan ülke bakımından, ilgili belgenin tevdi edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Madde 25

Her üye ülke, bu Protokole değişiklik önerisi getirebilir.

Her değişiklik önerisi, KEİUDS aracılığı ile Üye Ülkelere dağıtılacak ve değerlendirme veya onay için Konseye sunulacaktır.

Yukarıdaki 2 nci paragraf uyarınca onaylanmak suretiyle, bu Protokole getirilecek değişiklikler, Üye Ülkeler tarafından onay, kabul veya tasdiğe tabi olup, 24 üncü maddedeki usule göre yürürlüğe girecektir.

Madde 26

KEİUDS, bu Protokolün Depozitörü olacaktır.

Bu Protokolün aslı tek bir İngilizce nüsha olarak Depozitör tarafından muhafaza edilecektir.

Aşağıdaki imzası bulunanlar, tamamen yetkili olarak, bu Protokolü imzalamıştır.

Tiflis'te, Otuz Nisan Bindokuzyüzdoksan dokuz tarihinde imzalanmıştır.

Arnavutluk Cumhuriyeti için

Ermenistan Cumhuriyeti için

Azerbeycan Cumhuriyeti için

Bulgaristan Cumhuriyeti için

Gürcistan için

Yunanistan Cumhuriyeti için

Moldova Cumhuriyeti için

Romanya için,

Rusya Federasyonu için

Türkiye Cumhuriyeti için

Ukrayna için

